

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський державний університет фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету туризму

_____ доц. Холявка В. З.

«_____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Логіка

Спеціальність _____ 6.050400 «Туризм»

Факультет _____ Туризму _____

РОЗРОБНИК: к.філос. н., доц. Синиця А. С.

Програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол від «____» _____ 2015 року № ____

Завідувач кафедри _____ (Полянський О. А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено вченою радою факультету Туризму

Протокол від «____» _____ 2015 року № ____

«__» _____ 2015 року Декан _____ (Холявка В.З.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Зміст

1.	Опис предмета навчального курсу	4
2.	Мета та завдання навчальної дисципліни	5
3.	Розподіл навчальних годин з курсу «Логіка»	6
4.	Теми та зміст лекційних занять	7
5.	Теми та зміст семінарських занять	12
6.	Завдання для самостійної роботи	18
7.	Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	21
8.	Розподіл балів, що присвоюються студентам	23
9.	Методи навчання і методичне забезпечення	24
10.	Література	25
11.	Ресурси	27
12.	Екзаменаційні вимоги	28

1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Предмет: Логіка

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>0203 – гуманітарні</u> (шифр, назва)	Нормативна	
Модулів – 2	Напрямок підготовки: <u>0504 – туризм</u> (шифр, назва)	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 3	Спеціальність: <u>6.050400 – туризм</u> (шифр, назва)	4-й	5-й
		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 108		VIII-й	IX–X
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	24 год.	10
		<i>Семінарські</i>	
		26 год.	8
		<i>Самостійна робота</i>	
		20	52 год.
		ІНДЗ: <i>реферат</i> , 20 год.	
Вид контролю: <i>іспит</i>			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання 5 : 4

для заочної форми навчання 1 : 4

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета дисципліни

Основна **мета** вивчення науки логіки передбачає ознайомлення студентів з логічною теорією мислення і оволодіння навичками логічного аналізу категоріального апарату, здобутого у процесі формування професійних знань фахівця у галузі фізичної культури.

2.2. Завдання дисципліни

1. З'ясувати об'єкт, предмет, функції науки логіки та методи логічного дослідження.
2. Розглянути та проаналізувати історію загальносвітової та української логічної думки.
3. Оволодіти логічним категоріальним та поняттєвим апаратом.
4. Вияснити специфіку основних форм (поняття, висловлювання та умовиводу) та законів (тотожності, несуперечності, виключеного третього, достатньої підстави) логіки.
5. Розвинути здатність до теоретичного та логіко-критичного мислення.
6. Навчити студентів-туристів практичним навичкам формування логічної культури мислення; критичного аналізу текстів.
7. Виробити практичні навички коректного проведення дискусії.

2.3. Очікувані результати

Студент повинен знати:

1. Особливості та специфіку логічного аналізу.
2. Основні етапи розвитку науки логіки.
3. Структуру та різновиди основних форм мислення; способи визначення істинності висловлювань; типи об'єктивних відношень між поняттями, висловлюваннями; вимоги логічних законів, дотримання яких визначає логічну правильність міркувань.
4. Логічні способи доведення і спростування, прийоми ведення дискусій та полемік.

Студент повинен уміти:

1. Оперувати логічною термінологією;
2. Критично мислити та аргументовано висловлювати свою думку;
3. Визначати тип логічних помилок, що виникають внаслідок порушення логічних законів, в текстах та процесі ведення дискусії;
4. Самостійно здійснювати логічні операції над поняттями, висловлюваннями та умовиводами;
5. Знаходити власні аргументи для обґрунтування істинності/хибності певних тверджень (тез);
6. Наводити власні приклади, демонструючи тим самим свій рівень знань специфіки логічної організації форм та законів абстрактного мислення;
7. Правильно застосовувати знання з логіки в управлінській діяльності.

3. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНИХ ГОДИН З КУРСУ «ЛОГІКА»

№ теми	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
		Лекції	Семінари	Само- стій- на рабо- та	ІН ДЗ
Змістовий модуль I. Вступ до логіки					
1.	Предмет і значення логіки	2	2	1	
2.	Історія логіки	2	2	2	
3.	Мислення і мова	2	2	1	
	<i>Всього за модуль I</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>4</i>	
Змістовий модуль II. Форми і закони мислення					
4.	Поняття	2	2	2	
5.	Логічні операції над поняттями	2	2	1	
6.	Висловлювання	2	2	2	
7.	Закони логіки	2	2	1	
8.	Дедуктивні умовиводи	2	2	2	
9.	Правдоподібні умовиводи	2	2	1	
	<i>Всього за модуль II</i>	<i>14</i>	<i>12</i>	<i>10</i>	
Змістовий модуль III. Логічні основи практичної та соціально-комунікативної діяльності					
10.	Доведення і спростування	2	4	2	
11.	Логічні основи ведення суперечки	2	2	2	
12.	Логіка і управлінські дії	2	2	2	
	<i>Всього за модуль III</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>6</i>	<i>20</i>

4. ТЕМИ ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Вступ до логіки

Тема 1. Предмет та метод логіки

1. Основні значення терміну «логіка».
2. Об'єкт і предмет науки логіки.
3. Методи науки логіки – методи пізнання і метод формалізації.
4. Значення логіки як науки.

Література

1. *Дуцьяк І. З.* Логіка: Підручник. – К., 2010. – С. 7–12.
2. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 11–17.
3. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 13–41.
4. *Хоменко І. В.* Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 9–27.

Тема 2. Історія логіки

1. Класична традиційна логіка.
2. Класична математична логіка.
3. Некласична логіка.
4. Перспективи розвитку науки логіки в ХХІ ст.

Література

1. *Кулик Б. А.* С чем идет современная логика в ХХІ век? // http://www.rfbr.ru/default.asp?doc_id=4767
2. *Маковельський А. О.* История логики. – Жуковский; М., 2004.
3. *Попов П. С., Стяжкин Н. И.* Развитие логических идей от античности до эпохи возрождения. – М., 1974. – 222 с.
4. *Синиця А. С.* Витоки логіки крізь призму діалектики духовності // Матеріали Всеукраїнських конференцій студентів-філософів та молодих науковців 2006, 2007, 2008 рр. «Діалектика духовних процесів – 5, – 6, – 7». – Дрогобич, 2009. – Вип. перший. – С. 16–17.
5. *Стяжкин Н. И.* Формирование математической логики. – М., 1967.

Тема 3. Мислення і мова

1. Поняття мислення.
2. Мова як знакова система.
3. Нетотожність мислення і мови.
4. Логіко-семантичний аналіз мови.
5. Логічна теорія істини.

Література

1. *Гетманова А. Д.* Логика: учебник, словарь, практикум. – М., 2007. – С. 27–39.
2. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 18–39.
3. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 62–106.
4. *Хоменко І. В.* Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 28–43.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Форми і закони мислення

Тема 4. Поняття

1. Визначення поняття.
2. Обсяг і зміст поняття.
3. Види понять.
4. Логічні відношення між поняттями.

Література

1. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 61–77.
2. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 130–154.
3. *Хоменко І. В.* Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 44–69.

Тема 5. Логічні операції над поняттями

1. Визначення понять.
2. Обмеження і узагальнення понять.
3. Поділ понять.

Література

1. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 67–79.
2. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 154–177.
3. *Хоменко І. В.* Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 70–95.

Тема 6. Висловлювання

1. Речення, судження, висловлювання.
2. Види простих висловлювань.
3. Логічний квадрат.
4. Складні висловлювання. Поняття модальності.
5. Метод таблиць істинності.

Література

1. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 79–98, 153–162.
2. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 178–214.
3. *Хоменко І. В.* Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 96–137.

Тема 7. Закони логіки

1. Природні, правові та логічні закони.
2. Закон тотожності.
3. Закон несуперечності.
4. Закон виключеного третього.
5. Закон достатньої підстави.

Література

1. *Ивин А. А.* Искусство правильно мыслить. – М., 1990. – С. 6–21.
2. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 99–106.
3. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 27–40.
4. *Хоменко І. В.* Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 117–131.

Тема 8. Дедуктивні умовиводи

1. Поняття умовиводу.
2. Умовиводи логіки висловлювань.
3. Безпосередні умовиводи.
4. Простий категоричний силлогізм.

Література

1. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 106–125.
2. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 215–268.
3. *Синиця А. С.* Методи перевірки правильності виведення висновку із засновків у теорії силлогістики // Вісник Львівського університету. – 2007. – Вип. 10. – С. 110–127. – (Філософські науки).
4. *Хоменко І. В.* Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 160–175.

Тема 9. Правдоподібні умовиводи

1. Поняття індуктивних умовиводів.
2. Види індуктивних умовиводів.

3. Умовиводи за аналогією.
4. Логічні помилки в правдоподібних умовиводах.

Література

1. *Кайберг Г.* Вероятность и индуктивная логика. – М., 1990.
2. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 168–177.
3. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 269–282.
4. *Хоменко І. В.* Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 176–197.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Логічні основи практичної та соціально-комунікативної діяльності

Тема 10. Доведення і спростування

1. Структура доведення і спростування.
2. Види доведень.
3. Способи спростувань.
4. Правила доведення і спростування та логічні помилки при їх порушенні.

Література

1. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 125–133.
2. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 283–302.
3. *Хоменко І. В.* Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 198–231.

Тема 11. Логічні основи ведення суперечки

1. Поняття і види суперечок.
2. Закони логіки в суперечках.
3. Коректні і некоректні прийоми в суперечках.
4. Психологічні засоби впливу на аудиторію в суперечках.

Література

1. *Ивин А. А.* Искусство правильно мыслить. – М., 1990. – С. 210–238.
2. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 199–206.
3. *Хоменко І. В.* Евристика: Підручник. – К., 2008.

Тема 12. Логіка і управлінські дії

1. Поняття управління.
2. Максими комунікації.
3. Управлінські рішення і чинники, що на них впливають.
4. Логічні методи оптимізації прийняття рішення.

Література

1. *Архипов В. И.* Стратегическая эффективность управленческих решений // Проблемы теории и практики управления. – № 5. – 1996. – С. 117–122.
2. *Лозниця В. С.* Психологія менеджменту: Навч. посібник. – К., 1997.
3. *Синиця А. С.* Іntenціоналістська концепція мови в аналітичній філософії // Проблеми гуманітарних наук: наукові записки Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка. – 2008. – Вип. XXI. – С. 209–219. – (Філософія).
4. *Трояновский В. М.* Логика в менеджменте. – М., 2001.

5. ТЕМИ ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Вступ до логіки

Тема 1. Предмет та метод логіки

Теоретичні питання:

1. Основні значення терміну «логіка».
2. Об'єкт та предмет науки логіки.
3. Логічні методи пізнання.
4. Значення логіки як науки.

Логічні вправи:

1. Проведення тесту на логіку.

Рекомендована література:

1. *Айзенк Г.* Узнай свой собственный коэффициент интеллекта. – Новгород, 1994.
2. *Карамішева Н. В., Бовтач С. В.* Збірник логічних завдань. – Львів, 1997. – С. 5–6.
3. *Хоменко І. В.* Логіка: Практикум: Навч. посіб. – К., 2002. – С. 5–6.

Тема 2. Традиційна і сучасна логіка

1. Логіка в Давній Індії та Давньому Китаї.
2. Логіка Давньої Греції.
3. Середньовічна логіка.
4. Логіка в Новий Час.
5. Математична і неklasична логіка.

Логічні вправи:

1. [див. п. 6 до рекомендованої літератури].

Рекомендована література

1. *Арно А., Николь П.* Логика, или искусство мыслить. – М., 1991.
2. *Жоль К.* Вступ до сучасної логіки. – К., 2002.
3. *Курантов А. П., Стяжкин Н. И.* Оккам. – М., 1978.
4. *Маковельский А. О.* История логики. – Жуковський; М., 2004.
5. *Попов П. С., Стяжкин Н. И.* Развитие логических идей от античности до эпохи возрождения. – М., 1974.
6. *Синиця А. С.* Логіка. – Львів, 2012. – С. 31.
7. *Стяжкин Н. И.* Формирование математической логики. – М., 1967.
8. *Шуман А. Н.* Философская логика: Истоки и эволюция. – Мн.: Экономпресс, 2001. – 368 с.

Тема 3. Мислення. Мова. Семіотика

1. Поняття мислення: історичний екскурс.
2. Визначення мови.
3. Гіпотеза лінгвістичної відносності.
4. Семантичний, синтаксичний та прагматичний аспекти функціонування мови.

Логічні вправи:

1. [див. п. 1, 7, 10 до рекомендованої літератури].

Рекомендована література

1. *Карамішева Н. В., Бовтач С. В.* Збірник логічних завдань. – Львів, 1997. – С. 6–10.
2. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 18–39.
3. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 42–50.
4. *Моррис Ч.* Основания теории знаков. / www.elenakosilova.narod.ru/studia/sinn/morris.htm - 209к -
5. *Паже Ж.* Психология интеллекта. – М., 1969.
6. *Потебня А. А.* Мысль и язык. – К., 1993.
7. *Синиця А. С.* Логіка. – Львів, 2012. – С. 44–45.
8. *Язык и логическая теория.* – М., 1987.
9. *Хоменко І. В.* Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 28–43.
10. *Хоменко І. В.* Логіка: Практикум: Навч. посіб. – К., 2002. – С. 12–16.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Форми і закони мислення

Тема 4. Поняття, їх види і відношення між ними.

Теоретичні питання:

1. Визначення поняття.
2. Обсяг і зміст поняття.
3. Види понять.
4. Відношення між поняттями

Логічні вправи:

[див. пп. 2, 6 до рекомендованої літератури].

Рекомендована література

1. *Войшвилло Е.* Понятие как форма мышления: логико-гносеологический анализ. – М., 1989.
2. *Карамішева Н. В., Бовтач С. В.* Збірник логічних завдань. – Львів, 1997. – С. 10–20.
3. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 62–57.
4. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 131–149.
5. *Хоменко І. В.* Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 44–53.
6. *Хоменко І. В.* Логіка: Практикум: Навч. посіб. – К., 2002. – С. 17–25.

Тема 5. Логічні операції над поняттями

Теоретичні питання:

1. Види та способи визначення понять.
2. Прийоми, які замінюють визначення.

3. Обмеження і узагальнення понять.
4. Поділ поняття.

Логічні вправи:

[див. пп. 1, 5 до рекомендованої літератури].

Рекомендована література

1. Кармишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. – Львів, 1997. – С. 13–18, 21–26.
2. Кармишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 67–71, 73–79.
3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 154–177.
4. Хоменко І. В. Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 70–95.
5. Хоменко І. В. Логіка: Практикум: Навч. посіб. – К., 2002. – С. 26–34.

Тема 6. Прості і складні висловлювання

Теоретичні питання:

1. Речення, судження, висловлювання.
2. Атрибутивні, реляційні та екзистенціальні висловлювання.
3. Логічний квадрат.
4. Складні висловлювання.

Логічні вправи:

[див. пп. 1, 5 до рекомендованої літератури].

Рекомендована література

1. Кармишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. – Львів, 1997. – С. 13–18, 27–37.
2. Кармишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 67–71, 79–89.
3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 178–203.
4. Хоменко І. В. Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 96–101.
5. Хоменко І. В. Логіка: Практикум: Навч. посіб. – К., 2002. – С. 35–36.

Тема 7. Закони традиційної логіки

Теоретичні питання:

1. Природні, правові та логічні закони.
2. Закон тотожності.
3. Закон несуперечності.
4. Закон виключеного третього.
5. Закон достатньої підстави.

Логічні вправи:

[див. пп. 1, 5 до рекомендованої літератури].

Рекомендована література

1. Кармишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. – Львів, 1997. – С. 38–51.

2. Кармишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 99–102.
3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 27–33.
4. Хоменко І. В. Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 117–130.
5. Хоменко І. В. Логіка: Практикум: Навч. посіб. – К., 2002. – С. 49–57.

Тема 8. Умовивід

Теоретичні питання:

1. Поняття умовиводу.
2. Умовиводи логіки висловлювань.
3. Безпосередні умовиводи.
4. Поняття простого категоричного силлогізму.

Логічні вправи:

[див. пп. 1, 5 до рекомендованої літератури].

Рекомендована література

1. Кармишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. – Львів, 1997. – С. 52–60.
2. Кармишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 106–125.
3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 215–268.
4. Синиця А. С. Методи перевірки правильності виведення висновку із засновків у теорії силлогістики // Вісник Львівського університету. – 2007. – Вип. 10. – С. 110–127. – (Філософські науки).
5. Хоменко І. В. Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 160–175.
6. Хоменко І. В. Логіка: Практикум: Навч. посіб. – К., 2002. – С. 89–128.

Тема 9. Індуктивні умовиводи й умовиводи за аналогією

Теоретичні питання:

1. Поняття індуктивних умовиводів.
2. Види індуктивних умовиводів.
3. Логічні помилки в індуктивних умовиводах.
4. Умовиводи за аналогією.
5. Логічні помилки в умовиводах за аналогією.

Логічні вправи:

[див. пп. 1, 5 до рекомендованої літератури].

Рекомендована література

1. Кармишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. – Львів, 1997. – С. 61–68.
2. Кармишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 168–177.
3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 269–280.

4. Хоменко І. В. Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 176–192.
5. Хоменко І. В. Логіка: Практикум: Навч. посіб. – К., 2002. – С. 129–152.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Логічні основи практичної та соціально-комунікативної діяльності

Тема 10. Доведення

Теоретичні питання:

Структура доведення.

1. Види доведень.
2. Правила доведення та логічні помилки при їх порушенні.

Логічні вправи:

[див. пп. 1, 5 до рекомендованої літератури].

Рекомендована література

1. Кармишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. – Львів, 1997. – С. 68–81.
2. Кармишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 125–129, 130–133.
3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 283–292, 298–302.
4. Хоменко І. В. Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 198–207.
5. Хоменко І. В. Логіка: Практикум: Навч. посіб. – К., 2002. – С. 157–161.

Тема 11. Спростування

Теоретичні питання:

1. Структура спростування.
3. Способи спростувань.
4. Правила спростування та логічні помилки при їх порушенні.

Логічні вправи:

[див. пп. 1, 5 до рекомендованої літератури].

Рекомендована література

1. Кармишева Н. В., Бовтач С. В. Збірник логічних завдань. – Львів, 1997. – С. 68–81.
2. Кармишева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 129–133.
3. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 292–302.
4. Хоменко І. В. Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 207–220.
5. Хоменко І. В. Логіка: Практикум: Навч. посіб. – К., 2002. – С. 161–173.

Тема 12. Еристика – мистецтво суперечки

Теоретичні питання:

1. Поняття і види суперечок.
2. Закони логіки в суперечках.
3. Коректні прийоми в суперечках.
4. Логіка і психологія в суперечці.

Логічні вправи:

[див. пп. 2, 5 до рекомендованої літератури].

Проведення логіко-психологічного тесту.

Рекомендована література

1. *Ивин А. А.* Искусство правильно мыслить. – М., 1990. – С. 210–238.
2. *Карамішева Н. В., Бовтач С. В.* Збірник логічних завдань. – Львів, 1997. – С. 82–86.
3. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 199–206.
4. *Хоменко І. В.* Еристика: Підручник. – К., 2008.
5. *Хоменко І. В.* Логіка: Практикум: Навч. посіб. – К., 2002. – С. 165–173.

Тема 13. Логіка і управлінські дії

1. Логіка і мистецтво діалогу.
2. Управлінські рішення.
3. Евристичні методи.
4. Теоретико-ігрові методи.

Логічні вправи:

[Робота в малих групах і розв'язок проблемних задач з допомогою логічних методів].

Рекомендована література

1. *Архипов В. И.* Стратегическая эффективность управленческих решений // Проблемы теории и практики управления. – № 5. – 1996. – С. 117–122.
2. *Лозниця В. С.* Психологія менеджменту: Навч. посібник. – К., 1997.
3. *Сопер П.* Основы искусства речи. – М., 1958.
4. *Трояновский В. М.* Логика в менеджменте. – М., 2001.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ТЕМА 1. Предмет і значення логіки

1. Істинність і формальна правильність міркування.

Література

1. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 40–41.

ТЕМА 2. Історія логіки

1. Історія української логіки.

Література

1. *Бовтач С. В.* Логіка в раціоналістичній традиції української філософії // Людинознавчі студії: Збірник наукових праць ДДПУ. – Дрогобич, 2001. – С. 114–123.
2. *Кирик Д., Сініцина А.* Петро Лодій: Життя, діяльність і вчення. – Івано-Франківськ, 2006. – 124 с.
3. *Плахтій М. П.* Логіка в Україні у другій половині ХІХ - на початку ХХ століття: напрями розвитку: Автореф. дис... канд. філос. наук: 09.00.06; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2007. – 18 с.

ТЕМА 3. Мислення і мова

1. Логіко-семантичні концепції істини.

Література

1. *Синиця А. С.* Логіко-семантичні концепції мови в аналітичній філософії: автореф. дис. ... канд. філософ. наук : 09.00.05; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. – Львів.: Центр політичних досліджень, 2010. – 19 с.

ТЕМА 4. Поняття

1. Прийоми, які заміняють визначення понять.

Література

1. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 69.

ТЕМА 5. Логічні операції над поняттями

1. Класифікація.

Література

1. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 79.

ТЕМА 6. Висловлювання

1. Логіка запитань і відповідей.

Література

1. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 162–168.
2. *Хоменко І. В.* Логіка. Підручник. – К., 2007. – С. 139–145.

ТЕМА 7. Модальні висловлювання

1. Деонтична логіка.

Література

1. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 508–519.

ТЕМА 8. Закони логіки

1. Закони математичної логіки.

Література

1. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна): Підручник. – К., 2004. – С. 323–327.

ТЕМА 9. Дедуктивні умовиводи

1. Принцип логічного слідування в умовиводах.
2. Скорочені та складноскорочені силогізми.

Література

1. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 107–108, 123–125.

ТЕМА 10. Правдоподібні умовиводи

1. Методи наукової індукції.

Література

1. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 172–173.

ТЕМА 11. Доведення і спростування

1. Поняття паралогізму, софізму, парадоксу.
2. Парадокси у вузькому та широкому значенні слова.

Література

1. *Гарднер М.* А ну-ка, догадайся. – М., М., 1984.
2. *Ивин А. А.* Искусство правильно мыслить. – М., 1990. – С. 190–209.
3. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002. – С. 133–146.

ТЕМА 12. Логічні основи ведення суперечки

1. Основи теорії аргументації.
2. Сучасний стан розвитку мистецтва суперечки.

Література

1. *Хоменко І. В.* Евристика: Підручник. – К., 2008. – С. 28–38, 198–204.

ТЕМА 13. Практична логіка

1. Евристика – теорія творчого мислення.
2. Знання та його види.

Література

7. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

Вимоги до виконання індивідуальної роботи

Розмір **реферату** – 25000–30000 знаків (12–15 сторінок). Поля з усіх сторін – 2 см. Шрифт – Times New Roman. Кегль – 14. Інтервал – 1,5. Мова тексту – українська. Цитування – в квадратних дужках (зразок: [12, с. 234]). Кількість використаних джерел – 8–15. Наявність вступу (із зазначенням актуальності, мети і завдань, об'єкту і предмету дослідження, огляду основних джерел літератури), розділів основної частини, висновків, списку використаних джерел. Критично-описовий виклад матеріалу.

Теми рефератів:

1. Місце логіки у вченнях Парменіда і Геракліта Ефеського.
2. Апорії (парадокси) Зенона Елейського.
3. Вчення Аристотеля про категорії.
4. Платон і Аристотель про ейдоси.
5. Силогістика Аристотеля.
6. Логіка школи ньая.
7. Дігнага і логіка буддизму.
8. Дерево Порфирія.
9. Місце Боеція в історії логіки.
10. Авіцена як логік.
11. Реалізм и номіналізм в логіці Середньовіччя.
12. Вчення про супозиції В. Оккама.
13. "Ars magna" Раймонда Луллія.
14. Індуктивна логіка Ф. Бекона.
15. Вчення Р. Декарта про метод.
16. Логіка Пор-Рояля.
17. Г. Ляйбніц – творець математичної логіки.
18. І. Кант про формальну і трансцендентальну логіки.
19. Алгебра логіки Дж. Буля.
20. Логічні парадокси.
21. Логіцизм Г. Фреге.
22. Багатозначні логіки.
23. Філософська логіка.
24. Інтерпретація теорії "мовленнєвих актів" засобами іллокутивної логіки.
25. Поняття універсальної логіки.
26. Аналітична філософія як синтез ключових ідей логіки і сучасної філософії.
27. Сучасна логіка: на шляху від логічної семантики до логічної прагматики.
28. Логічні методи оптимізації прийняття управлінських рішень.
29. Логіка переваг.
30. Логіка норм.
31. Логічні парадокси.

32. Логічні методи оптимізації прийняття рішень.
33. Види знання в різних когнітивних структурах.
34. Логічна структура діалогу.
35. Евристична модель формування нового знання в сучасній науці.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТАМ

№	Вид оцінювання	Кількість балів
1.	Конспекти лекцій, семінарів і самостійної роботи	5
2.	Реферат	15
3.	Виступи на семінарських заняттях (доповіді + доповнення + експрес контроль)	40
4.	Модулі (I, II)	20 + 20
	Разом	100

Пояснення.

1. Належне оформлення конспектів лекцій, семінарів та самостійної роботи – 5 балів, відсутність конспектів лекцій та семінарів – 0 балів, наявність половини конспектованого матеріалу – 2,5 бали тощо.

2. Реферат оцінюється відповідно від 0 до 15 балів.

3. Виступи на семінарських заняттях будуть оцінені максимально в 30 балів.

Поточний контроль:

- усна відповідь – 0–5 балів. За підсумками роботи на семінарах виводиться середнє арифметичне усних відповідей студента і множиться на коефіцієнт – 6.

4. Протягом курсу студенти напишуть три модульні контрольні роботи, перша і третя з яких оцінюються максимально в 15, а друга – в 20 балів відповідно.

Шкала оцінювання: ВНЗ, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік	
A	90–100	5	Відмінно	Зараховано
B	82–89	4	Дуже добре	
C	75–81		Добре	
D	68–74	3	Задовільно	
E	61–67		Достатньо	
Fx	35–60	2	Незадовільно (з правом перездачі)	Незараховано
F	0–34	2	Незадовільно (з повторним прослуховуванням курсу)	

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ І МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

9.1. Методи навчання

Лекції із застосуванням відеоматеріалів, пояснення, кейс-метод, брейнстормінг, аналіз, синтез, аналогія, дедукція, індукція, екстраполяція, робота з Інтернет-матеріалами, складання графічних схем і таблиць.

9.2. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма із дисципліни.
2. Модульна робоча навчальна програма із дисципліни.
3. Комплект текстів 14-ти лекцій.
4. Навчальний посібник з грифом МОНМСУ.
5. Методичні матеріали із семінарських занять.
6. Модульні контрольні роботи (до двох модулів).
7. Тестові контрольні завдання (2 варіанти) до кожної із 14-ти лекційних тем.
8. Експрес-контролі до тем «Поняття», «Висловлювання», «Закони логіки», «Умовиводи» (дедуктивні та правдоподібні).
9. Ілюстративні матеріали (таблиці, схеми).
10. Підручники, посібники, монографії з логіки.
11. Комплексні контрольні роботи.
12. Екзаменаційні білети.

10. ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. *Анисов А. М.* Современная логика. – М., 2002.
2. *Бочаров В. А., Маркин В. И.* Основы логики. – М., 1994.
3. *Брюшинкин В. Н.* Практический курс логики для гуманитариев. – М., 1996.
4. *Гетманова А. Д.* Логика. – М., 2007.
5. *Дуцьяк І. З.* Логіка: Підручник. – К., 2010. – С. 7–12.
6. *Жеребкін В. Є.* Логіка. – Харків, 2005.
7. *Жоль К. К.* Вступ до сучасної логіки. – К., 2002.
8. *Ивин А. А.* Искусство правильно мыслить. – М., 1990.
9. *Ивлев Ю. В.* Логика для юристов. – М., 2001.
10. *Ишмуратов А. Т.* Вступ до філософської логіки. – К., 1997.
11. *Карамішева Н. В.* Логіка. Пізнання. Евристика. – Львів, 2002.
12. *Карамішева Н. В.* Збірник логічних задач і завдань. – Львів, 1997.
13. *Конверський А. Є.* Логіка (традиційна та сучасна). – К., 2004.
14. *Кондаков Н. И.* Логический словарь. – М., 1971.
15. *Маковельский А. О.* История логики. – М., 2004.
16. *Попович М. В.* Философские вопросы семантики. – К., 1975.
17. *Светлов В. А.* Практическая логика. – СПб., 1995.
18. *Свинцов В. И.* Логика. – М., 1987.
19. *Смирнова Е. Д.* Основания логической семантики. – М., 1990.
20. *Уйомов А. И.* Основания практической логики. – Одесса, 1997.
21. *Хинтиikka Я.* Логико-эпистемические исследования. – М., 1980.
22. *Хоменко І. В.* Логіка. – К., 2004.
23. *Хоменко І. В.* Практикум з логіки. – К., 2007.
24. *Шуман А. Н.* Философская логика: Истоки и эволюция. – Минск, 2001.

Додаткова

1. *Айзенк Г.* Узнай свой собственный коэффициент интеллекта. – Новгород, 1994.
2. *Байиц Н. К.* Логические задачи. – М., 1983.
3. *Бизам Д., Герцег Я.* Многоцветная логика. – М., 1978.
4. *Войшвилло Е. К., Дегтярев М. Г.* Логика с элементами эпистемологии и научной методологии. – М., 1994.
5. *Вригт фон Г. Х.* Логико-философские исследования. Избранные труды. – М., 1986.
6. *Грязнов Б. С.* Логика. Рациональность. Творчество. – М., 1982.
7. *Жеребкин В. Е.* Логический анализ понятий права. – К., 1976.
8. *Жеребкин В. Е.* Оценочные понятия права. – К., 1976.
9. *Ишмуратов А. Т.* Логический анализ практических рассуждений (формализация психологических понятий). – К., 1987.
10. *Ишмуратов А. Т.* Конфлікт і згода. – К., 1996.
11. *Карамішева Н. В.* Знання і розум // Вісник Львівського університету. – 2007. – Вип. 10. – С. 100–109.

12. *Карпенко А. С.* Фатализм и случайность будущего: логический анализ. – М., 1990.
13. *Поппер К.* Логика и рост научного знания: Избранные работ. – М., 1983.
14. *Поппер К.* Логика социальных наук // Вопросы философии. – 1992. – № 10. – С. 65–75.
15. *Сидоренко Е. А.* Логика. Парадоксы. Возможные миры. Размышления о мышлении в девяти очерках. – М., 2002.
16. *Синиця А. С.* Логіко-філософський аспект теорії «мовленнєвих актів» // Вісник національного університету “Львівська політехніка”. – 2008. – № 607. – С. 16–21.
17. *Синиця А. С.* Методи перевірки правильності виведення висновку із засновків в теорії силогістики // Вісник Львівського університету. – 2007. – Вип. 10. – С. 110–127.
18. *Смирнова Е. Д.* Логика и философия. – М., 1996.
19. *Тард Г.* Социальная логика. – СПб., 1996.
20. *Философия, логика, язык.* – М., 1987.
21. *Финн В. К.* Интеллектуальные системы и общество. – М., 2001.
22. *Эйсман А. А.* Логика доказывания. – М., 1971.
23. *Эйсман А. А.* Логические и семантические исследования в области права. – М., 1979. – С. 137–152.
24. *Язык и моделирование социального взаимодействия.* – М., 1987.

11. РЕСУРСИ

Бібліотеки:

1. Бібліотека Львівського державного університету фізичної культури, м. Львів, вул. Костюшка, 11.
2. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника НАН, м. Львів, вул. Стефаника, 2.
3. Навчально-методичний кабінет кафедри гуманітарних дисциплін Львівського державного університету фізичної культури, м. Львів, вул. Костюшка, 11, ауд. 208.

Інтернет:

1. Институт философии РАН: философия в России // <http://www.philosophy.ru>
2. Інститут філософії НАН України // <http://www.filosof.com.ua>
3. «Логос» – философско-литературный журнал // <http://www.ruthenia.ru/logos>
4. Официальный сайт кафедры логики СПбГУ // <http://logic.philosophy.spb.ru/> - 39к
5. «Философия» – учебные пособия для студентов // <http://philosophy.wideworld.ru>
6. Философская электронная библиотека // <http://www.nsu.ru/filf/rpha/lib>
7. «Электронная философская библиотека Ихтика» // <http://ihtik.lib.ru>
8. Электронная библиотека по философии // <http://filosof.historic.ru>
9. Stanford Encyclopedia of Philosophy // <http://plato.stanford.edu/>

12. ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

1. Основні значення терміну «логіка».
2. Об'єкт та предмет науки логіки.
3. Логічні методи пізнання.
4. Значення логіки як науки.
5. Логіка в Давній Індії та Давньому Китаї.
6. Логіка Давньої Греції.
7. Середньовічна логіка.
8. Логіка в Новий Час.
9. Виникнення математичної логіки в ХІХ ст.
10. Сучасна неklasична логіка.
11. Логіка і теорія штучного інтелекту.
12. Поняття мислення.
13. Визначення мови.
14. Гіпотеза лінгвістичної відносності.
15. Знаки і їх види.
16. Семантичний, синтаксичний та прагматичний аспекти функціонування мови.
17. Смысл і предметне значення мовних виразів.
18. Логічна теорія істини.
19. Визначення поняття.
20. Обсяг і зміст поняття.
21. Види понять за змістом.
22. Види понять за обсягом.
23. Порівнювані і непорівнювані поняття.
24. Сумісні і несумісні поняття.
25. Типи відношень між сумісними поняттями.
26. Типи відношень між несумісними поняттями.
27. Види та способи визначення понять.
28. Прийоми, які замінюють визначення.
29. Обмеження і узагальнення понять.
30. Поділ поняття.
31. Речення, судження, висловлювання.
32. Атрибутивні, реляційні та екзистенціальні висловлювання.
33. Логічний квадрат.
34. Складні висловлювання.
35. Метод таблиць істинності.
36. Поняття модальності.
37. Алетичні модальності.
38. Епістемічні модальності.
39. Часові модальності.
40. Деонтичні модальності.
41. Природні, правові та логічні закони.
42. Закон тотожності.
43. Закон несуперечності.

44. Закон виключеного третього.
45. Закон достатньої підстави.
46. Критика законів традиційної логіки.
47. Поняття умовиводу.
48. Умовиводи логіки висловлювань.
49. Безпосередні умовиводи.
50. Поняття простого категоричного силогізму.
51. Правила засновків, термінів і фігур.
52. Скорочені та складноскорочені умовиводи.
53. Поняття індуктивних умовиводів.
54. Види індуктивних умовиводів.
55. Логічні помилки в індуктивних умовиводах.
56. Умовиводи за аналогією.
57. Логічні помилки в умовиводах за аналогією.
58. Види доведень.
59. Правила доведення та логічні помилки при їх порушенні.
60. Структура спростування.
61. Способи спростувань.
62. Правила спростування та логічні помилки при їх порушенні.
63. Поняття паралогізму, софізму, парадоксу.
64. Парадокси у вузькому та широкому значенні слова.
65. Основи теорії аргументації.
66. Поняття і види суперечок.
67. Закони логіки в суперечках.
68. Коректні прийоми в суперечках.
69. Некоректні прийоми ведення суперечки.
70. Позалогічні (психологічні) засоби впливу на аудиторію в суперечках.
71. Логічна прагматика.
72. Логіка дії.
73. Логіка вибору і прийняття рішень.
74. Логіка розв'язку головоломок.
75. Істинність і формальна правильність міркування.
76. Історія української логіки.
77. Класифікація.
78. Логіка запитань і відповідей.
79. Закони математичної логіки.
80. Принцип логічного слідування в умовиводах.
81. Методи наукової індукції.
82. Евристика – теорія творчого мислення.
83. Сучасний стан розвитку мистецтва суперечки.
84. Максими комунікації.
85. Управлінські рішення і чинники, що на них впливають.
86. Логіка і управління в сфері туризму.
87. Евристичні методи.
88. Теоретико-ігрові методи.

89. Логічний аспект теорії ігор.
90. Знання та його види.

Автор _____ /Синиця А.С./
підпис